

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8590/2568

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 150, พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 27, (จ) มาตรา 51

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาจ้างว่าความฉบับเดิมมีข้อตกลงแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนแรกกำหนดจำนวนเงินไว้แน่นอน จึงไม่มีลักษณะที่โจทก์เข้าไปมีส่วนได้เสียในผลประโยชน์จากเงินหรือทรัพย์สินที่เรียกร้องที่จำเลยทั้งสองจะได้รับ ส่วนที่สองตกลงให้ค่าวิชาชีพร้อยละ 5 ของผลประโยชน์ทั้งหมดที่ได้ดำเนินการฟ้องร้อง ให้ได้กลับคืนมา จ่ายเมื่อผู้รับข้อเสนอดำเนินการและจ่ายตามสัดส่วน แม้มีเงื่อนไขให้โจทก์มีสิทธิได้รับเงินค่าจ้างส่วนนี้เมื่อจำเลยทั้งสองได้รับเงินก็เป็นเพียงเงื่อนไขที่โจทก์จะได้รับค่าจ้างและเป็นผลดีกับจำเลยทั้งสองที่มีหน้าที่ชำระค่าจ้างส่วนนี้เมื่อได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ก่อนเท่านั้น ทั้งต่อมาได้มีการทำบันทึกข้อตกลงค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนใหม่โดยจำเลยทั้งสองตกลงชำระเงินค่าตอบแทนทั้งสิ้นเป็นจำนวนค่าจ้างที่แน่นอนโดยพิจารณาจากผลงานที่โจทก์กระทำให้แก่จำเลยทั้งสองตามสัญญาจ้างว่าความเดิมและจำเลยทั้งสองสมัครใจลงนามชำระค่าตอบแทนจำนวนดังกล่าวให้แก่โจทก์ อันเป็นข้อตกลงที่กำหนดค่าจ้างว่าความขึ้นใหม่ ข้อตกลงในลักษณะดังกล่าวหาใช่เป็นข้อตกลงแบ่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่เป็นมูลหนี้พิพาทที่ลูกความจะได้รับเมื่อชนะคดี บันทึกข้อตกลงค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนที่ทำขึ้นใหม่ไม่ขัดต่อ พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. 2528 และข้อบังคับสหภาพทนายความว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529 ไม่ใช่นิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตาม ป.พ.พ. มาตรา 150 ไม่ตกเป็นโมฆะ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 1,292,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 1,195,000 บาท นับตั้งแต่วันที่ฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2563 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่อาจปรับเปลี่ยนลดลงหรือเพิ่มขึ้นได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาบวกเพิ่มด้วยอัตราร้อยละ 2 ต่อปี แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยทั้งสองใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนตามทนายที่โจทก์ชนะคดี ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ โจทก์และจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 7 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสองชำระเงิน 845,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2563 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวให้ปรับเปลี่ยนลดลงหรือเพิ่มขึ้นได้ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดดอกเบี้ยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 บวกเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 วรรคหนึ่ง แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปี นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้จำเลยทั้งสองใช้ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์แทน

โจทก์ โดยกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี 8,000 บาท จำเลยทั้งสองฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดี ผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า จำเลยทั้งสองว่าจ้างโจทก์เป็นทนายความฟ้องและดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญา โดยตกลงค่าใช้จ่าย และค่าวิชาชีพทนายความ โดยชำระค่าทนายความให้แล้ว 150,000 บาท โจทก์ว่าความตามที่ จำเลยทั้งสองตกลงว่าจ้างแล้ว และระหว่างดำเนินคดีจำเลยทั้งสองชำระค่าใช้จ่ายในการทำงาน 200,000 บาท แก่โจทก์ ต่อมาจำเลยทั้งสองตกลงชำระเงินค่าตอบแทนให้แก่โจทก์เป็นเงิน 1,200,000 บาท ตามบันทึกข้อตกลงค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนเอกสารหมาย จ.12 วันที่ 4 มิถุนายน 2563 จำเลยทั้งสองชำระค่าใช้จ่ายในการทำงานให้แก่โจทก์อีก 5,000 บาท รวมเงิน ค่าใช้จ่ายที่จำเลยทั้งสองชำระให้โจทก์ 355,000 บาท คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่จำเลยทั้งสอง ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า บันทึกข้อตกลงค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนตกเป็นโมฆะหรือไม่ เห็นว่า บันทึกข้อตกลงค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนเดิม ซึ่งถือเป็นสัญญาจ้างว่าความระหว่างโจทก์กับจำเลย ทั้งสองระบุถึงข้อตกลงค่าจ้างเดิมซึ่งแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นค่าใช้จ่ายและค่าดำเนินการซึ่ง กำหนดจำนวนเงินไว้แน่นอน จึงเป็นค่าจ้างว่าความที่โจทก์ตกลงให้จำเลยทั้งสองชำระเพื่อ ตอบแทนผลสำเร็จของงานที่โจทก์ได้กระทำโดยมิได้คำนึงว่าผลคดีจะเป็นเช่นใด ข้อตกลงเช่นนี้ มิได้มีลักษณะที่โจทก์เข้าไปมีส่วนได้เสียในผลประโยชน์จากเงินหรือทรัพย์สินที่เรียกร้องที่จำเลย ทั้งสองจะได้รับ ส่วนที่สองผู้ว่าจ้างตกลงให้ค่าวิชาชีพทนายความร้อยละ 5 ของผลประโยชน์ ทั้งหมดที่ได้ดำเนินการฟ้องร้องให้ได้กลับคืนมาไม่ว่าจะเป็นที่ดินหรือเงิน จ่ายเมื่อผู้รับข้อเสนอได้ รับเงินและจ่ายตามสัดส่วน ข้อตกลงตามสัญญาจ้างดังกล่าวเป็นข้อตกลงที่โจทก์ในฐานะทนาย ความคิดค่าจ้างในอัตราร้อยละ 5 ของเงินหรือที่ดินที่จะได้รับ แม้จะมีเงื่อนไขให้โจทก์มีสิทธิได้รับ เงินค่าจ้างส่วนนี้เมื่อจำเลยทั้งสองได้รับเงินก็เป็นเพียงเงื่อนไขที่โจทก์จะได้รับค่าจ้าง และเป็นผลดี กับจำเลยทั้งสองที่มีหน้าที่ชำระค่าจ้างส่วนนี้แก่โจทก์ก็ต่อเมื่อได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ก่อนเท่านั้น ทั้งต่อมามีการทำบันทึกข้อตกลงค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนกันใหม่ โดยมีข้อตกลงว่า จำเลยทั้งสอง ตกลงชำระเงินค่าตอบแทนทั้งสิ้นให้กับทนายความเป็นเงิน 1,200,000 บาท ซึ่งเป็นการกำหนด จำนวนค่าจ้างที่แน่นอนโดยพิจารณาจากผลงานที่โจทก์กระทำให้แก่จำเลยทั้งสองตามสัญญาจ้าง ว่าความเดิมและจำเลยทั้งสองสมัครใจลงนามชำระค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ในจำนวนดังกล่าว อันเป็นข้อตกลงที่กำหนดค่าจ้างว่าความขึ้นใหม่ ข้อตกลงในลักษณะดังกล่าวจึงหาใช่เป็นข้อตกลง แบ่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่เป็นมูลหนี้พิพาทที่ลูกความจะได้รับเมื่อชนะคดี บันทึกข้อตกลง ค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสองที่สร้างขึ้นใหม่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติ ทนายความ พ.ศ. 2528 และข้อบังคับสหภาพทนายความว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529 ไม่ใช่ นิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 จึงไม่ตกเป็นโมฆะ จำเลยทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบ ค่าจ้างว่าความส่วนที่เหลือให้แก่โจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษาให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้ เป็นพับ

องค์คณะ

พรชัย พุ่มกำพล · ทวีศักดิ์ อุนนาทรรัตนกุล · ขวลิต อิศรเดช

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

